



STATSRÅDETS KANSLI



**Statsrådets meddelande
till riksdagen om programmet
för statsminister Juha Sipiläs
regering, tillsatt 29.5.2015**

INNEHÅLL

1	VISIONEN FÖR FINLANDS FRAMTID: FINLAND ÅR 2025 – UPPBYGGT TILLSAMMANS	5
2	LÄGESBILD	6
	2.1 Finlands starka sidor, svaga sidor, hot och möjligheter	7
3	EN HÅLLBAR TILLVÄXT OCH DEN OFFENTLIGA EKONOMIN.....	8
	Den ekonomisk-politiska linjen	8
	Stärkande av företagen, företagandet och ägarskapet.....	8
	Skattepolitik som stöder företagande, arbete och sysselsättning	9
	Satsningar på strategiska tyngdpunkter och på minskning av det eftersatta underhållet.....	10
	Besparingar och strukturreformer som stärker den offentliga ekonomin.....	10
4	SYSSELSÄTTNING OCH KONKURRENSKRAFT	12
	Mål och hur de mäts	12
	Ingående av ett samhällsfördrag.....	12
	Regeringsperiodens spetsprojekt.....	12
	Konkurrenskraften stärks genom förbättrade förutsättningar för näringsliv och företagande.....	12
	Bidragsfällor som utgör hinder för att ta emot arbete undanröjs och den strukturella arbetslösheten minskas.....	13
	Lokala avtal främjas och hindren för sysselsättning undanröjs	13
	Arbetskraftsförvaltningen reformeras så att den stöder sysselsättningen	14
	Bostadsbyggandet ökar.....	14
5	KOMPETENS OCH UTBILDNING	15
	Mål och hur de mäts	15
	Regeringsperiodens spetsprojekt.....	15
	Nya lärandemiljöer och digitalt material för grundskolorna.....	15
	Yrkesutbildningen på andra stadiet reformeras	16
	En snabbare övergång till arbetslivet	16
	Konst och kultur görs tillgängligare	16
	Ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv för att kommersialisera innovationer	16
	Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti	17
6	VÄLFÄRD OCH HÄLSA.....	18
	Mål och hur de mäts	18
	Regeringsperiodens spetsprojekt.....	18
	Kundorienterad service.....	18
	Hälsa och välfärd ska främjas och ojämlikheten bli mindre	19
	Ett program för utveckling av barn- och familjetjänster ska genomföras.....	19
	Hemvården för äldre utvecklas och närstående vården för alla ålderskategorier förbättras	20
	Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra	20

7	Bioekonomi och ren energi.....	21
	Mål och hur de mäts	21
	Regeringsperiodens spetsprojekt	21
	Kolfri, ren och förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt	21
	Fram för trä och nya skogsprodukter.....	22
	Kretsloppsekonomi slår igenom och vattendragen istandsätts.....	22
	Den finländska matproduktionen ska bli lönsam och handelsbalansen öka	22
	Naturpolitik som bygger på förtroende och rättvisa.....	23
8	DIGITALISERING, FÖRSÖKSVERKSAMHET OCH AVVECKLING AV NORMER.....	24
	Mål och hur de mäts	24
	Digitalisering av offentliga tjänster	24
	Skapande av en tillväxtmiljö för digital affärsverksamhet	25
	Smidigare författningar	25
	Införande av en försökskultur	25
	Bättre styrning och verkställighet	25
9	Strukturpolitiska reformer	27
10	EU-RIKTLINJER	31
11	UTRIKES-, FÖRSVAR- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN.....	34
	Finland stärker sin ställning i ett försämrat säkerhetsläge.....	34
12	INRIKES OCH RÄTTSLIGA FRÅGOR SAMT RIKTLINJERNA FÖR INVANDRINGSPOLITIKEN	36
	Inre säkerhet	36
	Rättsliga frågor	37
	Invandringspolitiken.....	37
	Flyktingpolitiken.....	37
	Verksamheten i EU	38
	Invandrare från länder utanför EU och EES	38

1 VISIONEN FÖR FINLANDS FRAMTID: FINLAND ÅR 2025 – UPPBYGGT TILLSAMMANS



Finland år 2025 är ett land som förnyar sig, som bryr sig och som är tryggt, där var och en av oss kan känna sig viktig. I vårt samhälle råder förtroende.

Balansen mellan individens skyldigheter och samhällets ansvar är etiskt hållbar. Vi har en stark samhörighetskänsla. I ett Finland som består av många generationer tas alla om hand och får hjälp i tid.

Var och en har friheten och ansvaret att bygga sitt eget, sin familjs och sina närståendes liv. Vi litar på varandra. Vi respekterar varandra. Vi kommer överens om saker. Vi klarar oss med mindre reglering.

Inom den offentliga ekonomin är inkomsterna och utgifterna i balans. Vi lever inte på kredit. I Finland belönas man för flit, arbete och företagsamhet. Den växande ekonomin grundar sig på ett gott ledarskap, starkt företagande och ägarskap samt på utnyttjande av hela Finlands resurser.

Finland är ett öppet och internationellt land, rikt på språk och kultur. Finlands konkurrenskraft bygger på en hög kunskapsnivå, hållbar utveckling samt fördomsfri förnyelse med hjälp av innovationer och digitalisering. I Finland uppmuntras till förnyelse, kreativitet och nyfikenhet. Det är även tillåtet att misslyckas, man lär sig av sina misstag.

Det allmänna fattar tillsammans med finländarna även svåra beslut för att trygga den framtida välfärden. En öppen och positiv attityd till varandra och omvärlden gör Finland till ett enastående, bra land.

2 LÄGESBILD

Det är allt sämre tider för Finland, även om vi har många starka sidor. Arbetslösheten är hög. Den ekonomiska tillväxten har avtagit. Vår konkurrenskraft är dålig och är 10–15 procent lägre än i de länder som är våra väsentligaste konkurrenter. Exporten drar inte. Man har inte lyckats reformera den sociala tryggheten och arbetsmarknaden, även om förändringar i arbetet, företagandet och näringsstrukturerna hade krävt det. Kompetensen omvandlas inte till innovationer, och innovationerna kommersialiseras inte. Vi håller på att mista vår konkurrensfördel som grundar sig på vårt kunnande.

Beslutsfattandets svårigheter med att förändra strukturerna har tärt på framtidstron. Stelheten i systemen hämmar företagande och kreativitet och minskar människornas företagsamhet och deltagande. Finland har förlorat sin smidighet och samtidigt sin konkurrenskraft till följd av all samhällsstyrning och reglering.

Säkerhetsläget i Europa och Östersjöregionen har försämrats, framför allt till följd av krisen i Ukraina. De svalare relationerna mellan Europeiska unionen och Ryssland påverkar säkerheten i området och det ekonomiska läget. Det ömsesidiga beroendet och de nya säkerhetshoten, såsom cyberhoten och påverkansåtgärderna av hybridkaraktär samt följderna av klimatförändringen, kräver beredskap och förberedelser av ett helt nytt slag av hela samhället.

Trots allt är Finland ett av de bästa länder i världen att leva och bo i. Vi har ett rikt språk- och kulturarv och vi värnar om ett tvåspråkigt Finland i enlighet med grundlagen och våra värderingar. Vi har många starka sidor som vi kan bygga upp en framtid på.

Finland är en del av den europeiska och nordiska värdegemenskapen. Vi påverkar aktivt den europeiska och globala verksamhetsmiljön. Finland är en liten, öppen ekonomi som är beroende av en framgångsrik export av finländska produkter och tjänster. Finländska företag har möjlighet till tillväxt och framgång som en del av den europeiska inre marknaden och världsekonomin. Förnybara naturtillgångar, den arktiska dimensionen och motverkandet av klimatförändringen ger oss betydande möjligheter.

Inkomstskillnaderna är internationellt sett små. Kvinnor och män är jämställda. Barnens välfärd ligger på en hög nivå. Vi har en gedigen, sektorsövergripande kompetens, ett förtroendekapital och en pragmatisk problemlösningsförmåga. Finländarna är redo även för svåra beslut, bara de genomförs rättvist och med en bättre framtid i sikte.

Vi måste frigöra människornas egna resurser till att skapa kreativitet, företagande och välfärd. Finland måste bli ett samhälle som präglas av kunnande, företagande, jämlikhet och omsorg.

Regeringen är en lösningsfokuserad regering som genomför reformer och ökar förtroendet.

2.1 Finlands starka sidor, svaga sidor, hot och möjligheter

<p>STARKA SIDOR</p> <ul style="list-style-type: none"> – Finland är ett kompetent, ihärdigt, jämlikt och lösningsfokuserat välfärdssamhälle. – Vi har en stark och fungerande demokrati. Förvaltningen är pålitlig och institutionerna fungerar. Dessa skapar tillsammans stabilitet och inre säkerhet. – Finland har en ren miljö och stora naturtillgångar. Utbildningsnivån är hög och det tekniska kunnandet är högt. – Finländarna förstår att det krävs även svåra beslut mitt under krisen. – Finland har förmåga och möjligheter att investera i reformer. Detta kräver dock att skuldsättningen inom den offentliga ekonomin upphör och att Finlands bytesbalans stärks. 	<p>SVAGA SIDOR</p> <ul style="list-style-type: none"> – Finlands ekonomi och konkurrenskraft försvagas av befolkningens åldrande och den försämrade försörjningskvoten. – Finlands försämrade konkurrenskraft och riskbenägenhet leder till långsammare investeringar och gör produktionsstrukturen smalare. – Finlands aktuella situation försämras av våra stela strukturer, byråkrati, överreglering, normering och stelheten på arbetsmarknaden. – Stelheten leder till ojämlikhet mellan områden och mellan människor, till ungdoms- och långtidsarbetslöshet och till utsatthet som går i arv från generation till generation. – Finlands helhetssituation påverkas negativt av motståndet mot förändringar, motsättningsförhållanden, delegerat ansvar, apati, oförmåga till reformer, bristen på ledarskap och bristande tilltro till politiskt beslutsfattande.
<p>MÖJLIGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> – Finland är ett litet och smidigt land med gott rykte som har förmåga att erbjuda lösningar på världens problem. – Tillväxten i den globala ekonomin, den internationella inriktningen, frihandeln och den tekniska utvecklingen öppnar nya möjligheter för Finland. – Vi kan utnyttja megatrenderna i världen, bl.a. urbaniseringen, förändringen i befolkningsstrukturen, miljön och den tekniska utvecklingen. Till våra starka sidor hör t.ex. bioekonomi, ren teknologi och digitalisering. – Finland är en del av EU:s inre marknad, och grannlandet Ryssland är en möjlighet för vår ekonomi. Finlands geografiska läge möjliggör goda förbindelser till Asien och till ett ansvarsfullt utnyttjande av de arktiska områdena. 	<p>HOT</p> <ul style="list-style-type: none"> – Förändringen i den internationella säkerhetspolitiska miljön samt den ofördelaktiga utvecklingen i Ryssland och återgången till maktpolitik skapar osäkerhet. – Det uppstår nya säkerhetshot, såsom internationell terrorism, cyberhot, pandemier och gränsöverskridande brottslighet. – Europa klarar inte av att svara mot den skärpta internationella konkurrensen, vilket försvagar den ekonomiska utvecklingen och leder till försvagade ekonomier. Kriserna i den internationella ekonomin har särskilt negativa effekter på Finland. – Skillnader i levnadsstandarden, konflikter, humanitära kriser och befolkningstillväxt leder till skiljelinjer, migration och ökad ojämlikhet. – Problem som hänför sig till ekologisk hållbarhet, såsom klimatförändringen, exploateringen av naturresurser och föroreningen av miljön t.ex. i Östersjön, drabbar även Finland.

3 EN HÅLLBAR TILLVÄXT OCH DEN OFFENTLIGA EKONOMIN

Den ekonomisk-politiska linjen

Regeringen har som mål att lyfta in Finlands ekonomi på ett spår av hållbar tillväxt och förbättrad sysselsättning samt att säkerställa finansieringen av de offentliga tjänsterna och den sociala tryggheten.

Man inleder omedelbart balanserandet av den offentliga ekonomin. De största problemen i Finlands ekonomi är strukturella, och de är orsaken till vår svaga ekonomiska tillväxt och höga arbetslöshet. Regeringen genomför strukturella reformer som främjar sysselsättning, företagande och ekonomisk tillväxt. Villkoren för företagande och incitamenten för arbete ska förbättras, och satsningar ska göras på nya möjligheter till hållbar tillväxt. Enligt regeringens ekonomiska program ska skuldsättningen i förhållande till bruttonationalprodukten brytas före utgången av valperioden och från och med 2021 ska vi inte längre leva på kredit. Den totala skattegraden kommer inte att höjas.

Regeringen strävar efter att åstadkomma ett omfattande samhällsfördrag för att stödja beslut som ökar den finländska ekonomins tillväxt och förbättrar sysselsättningen. Om samhällsfördraget nås ökar det finländarnas ömsesidiga förtroende, främjar det den ekonomiska tillväxten och stöder det skapandet av nya arbetsplatser. Om fördraget däremot inte nås är kravet på anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin mycket större. Då ska man utöver anpassningsåtgärderna på 4 miljarder euro göra utgiftsbesparingar och skatteförhöjningar på omkring 1,5 miljarder euro. Regeringen har kommit överens om bägge helheterna.

För att nå en hållbar offentlig ekonomi ska regeringen besluta om och verkställa en ekonomisk-politisk helhet bestående av bl.a. följande åtgärder:

- skattepolitik som stöder arbete och sysselsättning
- företagandet och ägarskapet samt företagets finansiering stärks
- tillväxtsatsningar
- besparingar och strukture reformer som snabbt stärker den offentliga ekonomin
- reformer som säkerställer den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt
- reformer som stärker sysselsättningen.

Stärkande av företagen, företagandet och ägarskapet

Finlands ekonomi och sysselsättning kan fås på tillväxtkurs endast med hjälp av företagande och arbete. Åtgärderna för att förbättra konkurrenskraften stärker exporten och verksamhetsförutsättningarna för företag på den inhemska marknaden.

För att stärka företagets finansiering, eget kapital och riskbenägenhet vidtar regeringen åtgärder som påverkar behoven hos nyetablerade företag, företag med snabb tillväxt och företag som genomgår en generationsväxling. Regeringen tänker inte höja kostnaderna för industrin under valperioden.

Strukturella reformer och regeringens åtgärder för att avveckla reglering och normer har en betydande och omfattande inverkan på företagens verksamhetsförutsättningar. Utbildningsreformen beaktar kraven på kompetens i arbetslivet och för utbildningen och arbetslivet närmare varandra. Förhållandet mellan högskolor och företag intensifieras när det gäller innovationsverksamhet. För alla företag är det viktigt att konkurrensen ökar och att offentliga tjänster öppnas för konkurrens.

Skattepolitik som stöder företagande, arbete och sysselsättning

Regeringens skattepolitik har som mål att stärka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. Under valperioden kommer den totala skattegraden inte att höjas, och beskattningen av arbete lindras. Beskattningen av löner höjs inte för någon. En lindring av beskattningen av arbete stöder sysselsättningen, den ekonomiska tillväxten och en måttlig lönepolitik genom att säkerställa en utveckling av köpkraften. Den sociala tryggheten och beskattningen ska samordnas i syfte att avlägsna flitfällorna.

Regeringen kommer att lindra beskattningen av förvärvsinkomster med betoning på arbetsinkomstavdraget och på låg- och medelinkomsttagare för att öka incitamenten för att ta emot arbete. I beskattningen av förvärvsinkomster görs det årligen en justering motsvarande den höjda inkomstnivån och inflationen. Den högsta inkomstklassen i statens inkomstskatteskala kommer att kvarstå till utgången av valperioden. Ersättningsprocenten för hushållsavdraget höjs och vårdservice för äldre kommer i tillämpliga delar att börja omfattas av hushållsavdraget. En rätt till skatteavdrag för privatpersoner som donerar medel till högskolor införs.

Regeringen bereder sig på betydande ytterligare lättnader i beskattningen av förvärvsinkomster för att stödja samhällsfördraget och moderata löneuppgörelser som förbättrar sysselsättningen och konkurrenskraften. En eventuell ytterligare lindring av beskattningen av förvärvsinkomster gäller alla inkomstklasser samt pensionärer, med tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare.

Regeringen har som mål att göra Finland till ett mer konkurrenskraftigt land också genom en reform av beskattningen av företagande, ägande och investeringar. Samfundsskattesatsen ska hållas på en konkurrenskraftig nivå. För andra företagsformer än aktiebolag införs ett företagaravdrag. För små företag möjliggörs redovisning av intäkter från mervärdesskatten enligt betalningsprincipen. Generationsväxlingar främjas genom en lindring av arvsskatten och övriga utvecklingsbehov utvärderas. Man utreder möjligheten att göra en avsättning från företagets beskattningsbara inkomst för främjande av investeringar. Industrins konkurrenskraft säkerställs genom en förlängning av sloandet av banskatten och genom en halvering av farledsavgifterna i ett års tid.

Lindringen av beskattningen av arbete finansieras genom en höjning av miljöskatterna. Tobaksaccisen och avfallsskatten höjs. Beskattningen ska främja utsläppsnåla energikällor. Rätten till ränteavdrag för bostadslån minskar enligt en försnabbad tidtabell så att den avdragsgilla andelen är 25 procent år 2019. För registrerade båtar och motorfordon införs en årlig skatt. De övre och nedre gränserna för fastighets-skatterna höjs måttligt. Företagsskattebasen koncentreras med beaktande av den internationella omvärlden och Finlands konkurrenskraft, och den grå ekonomin bekämpas aktivt.

Skattebesluten beskrivs närmare i bilaga 1.

Satsningar på strategiska tyngdpunkter och på minskning av det eftersatta underhållet

Regeringen inleder ett förändringsprogram för att nå de strategiska målen för regeringsperioden. Man gör en engångssatsning på 1,6 miljarder euro på spetsprojekt och på minskningen av det eftersatta underhållet före utgången av 2018. Dessa satsningar ökar inte statens utgifter 2019.

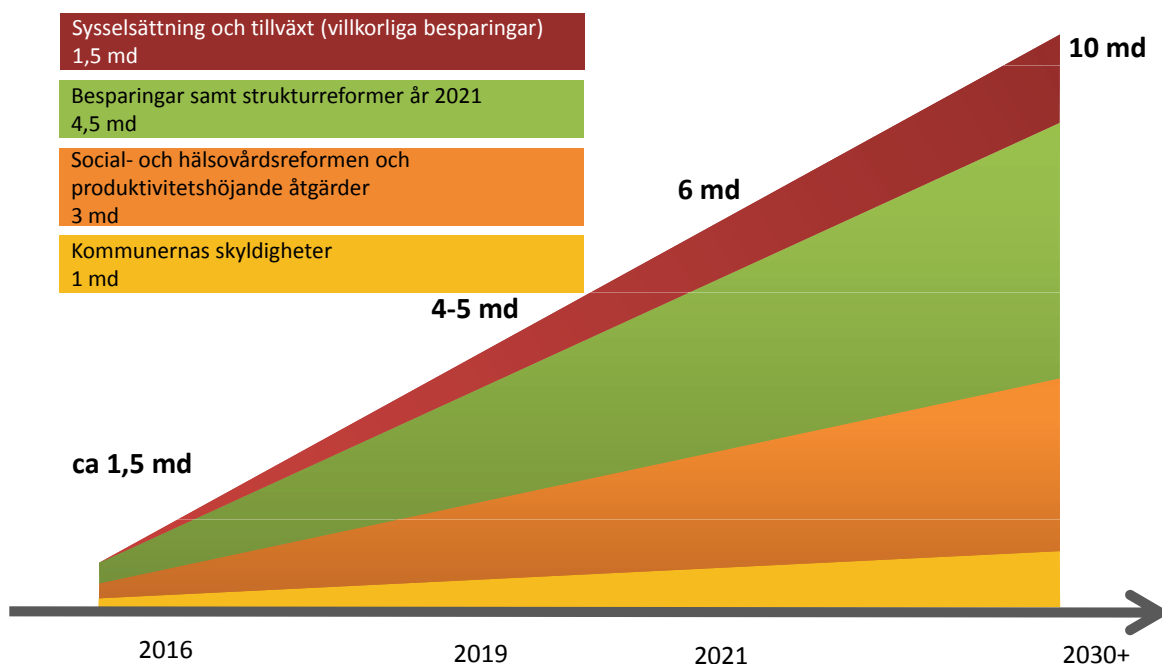
De strategiska målen gäller hälsa och välfärd, sysselsättning, konkurrenskraft och tillväxt, utbildning och kompetens, bioekonomi och ren teknik samt ändring av verksamhetssätten t.ex. genom att främja digitalisering och avveckla onödig reglering och byråkrati.

Till spetsprojekten hör t.ex. en reform av grundutbildningen med hjälp av digitala inlärningsmiljöer, ett klientorienterat förändringsprogram för barn- och familjetjänster, en utveckling av hemvården av äldre, ett främjande av bioekonomi och rena lösningar, en reform av arbetskraftsförvaltningen, en smidigare finansiering av små och medelstora företag samt ett främjande av finländska och utländska investeringar. Som en del av detta paket inleder regeringen också ett program för minskande av det eftersatta underhållet av vägnätet och använder för ändamålet ca 600 miljoner euro.

Satsningarna finansieras främst med förmögenhetsinkomster. Dessutom utnyttjas EU:s fond för strategiska investeringar och Europeiska investeringsbankens instrument för att nå målen inom dessa insatsområden. Dessutom kapitaliseras högskolor och fonder som inrättats för olika ändamål. Detta finansieras genom försäljning av statens egendom.

Besparingar och strukturreformer som stärker den offentliga ekonomin

Effekterna av regeringens spar- och strukturreformprogram



Regeringen förbinder sig till att genomföra alla de besparingar och beslut om strukturella reformer som krävs för att täcka hela hållbarhetsunderskottet på 10 miljarder euro under regeringsperioden.

Regeringen har kommit överens om ett anpassningsprogram för att stärka den offentliga ekonomin. Dessa åtgärder riktas i vid omfattning till olika samhällssektorer och gäller alla finländare. Samtidigt görs omfördelningar bl.a. för att stärka närståendevården, höja garantipensionen, stärka barnskyddet samt öka samhällets inre och yttre säkerhet. Åtgärderna stärker den offentliga ekonomin med ett nettobelopp på ca 4 miljarder euro på 2019 års nivå.

I bilaga 6 anges innehållet i åtgärderna och deras effekter på den offentliga ekonomin 2019. Om det visar sig omöjligt att genomföra den planerade besparingen fullt ut inom förvaltningsområdet, ska en ersättande besparing göras inom förvaltningsområdet.

Regeringen har som mål att den offentliga ekonomin ska stärkas med sammanlagt 6 miljarder euro före 2021. Utöver de omedelbara sparbesluten på 4 miljarder euro har regeringen beslutat om ytterligare besparingar och skatteförhöjningar på 1,5 miljarder euro (bilaga 2), som genomförs om det samhällsfördrag som regeringen eftersträvar inte nås. Dessa anpassningsåtgärder har tillsammans med de satsningsfrämjande åtgärder som regeringen beslutat om en sammantagen effekt på ca 6 miljarder euro före 2021.

Regeringen genomför dessutom åtgärder på lång sikt som ska stärka den offentliga ekonomin med 4 miljarder euro. De viktigaste åtgärderna är reformen av social- och hälsovårdstjänsterna samt minskandet av kommunernas uppgifter och skyldigheter.

Rutinerna för att redovisa statsfinanserna ska under regeringsperioden ändras så att transparensen och öppenheten ökar genom att riksdagen i samband med behandlingen av både budgetpropositionen och bokslutet även behandlar tillgångsposterna, som ingår i balansräkningen.

Regeringen har förbundit sig till ramförfarandet inom statsfinanserna, som anges i bilaga 5.

4 SYSSELSÄTTNING OCH KONKURRENSKRAFT

Mål och hur de mäts

Mål på tio års sikt:

I Finland är det alltid lönsamt att arbeta och att sysselsätta. Finland är ett konkurrenskraftigt land där företagande, ägande och investeringar lönar sig bättre än för närvarande.

Regeringsperiodens mål:

För att finansieringen av välfärdstjänster och inkomstöverföringar ska tryggas har man genomfört reformer som förbättrar incitamenten att arbeta, gör det mer attraktivt att sysselsätta och förbättrar arbetskraftsförvaltningens funktion och konkurrenskraften. Reformerna ökar utbudet på arbete och företagandet, gör näringsstrukturen mer mångsidig och stärker den offentliga ekonomin med över en miljard euro. Sysselsättningsgraden har stigit till 72 procent och antalet sysselsatta har ökat med 110 000 personer. Investeringarna överstiger avskrivningarna och arbetsinsatserna har ökat.

För att målen ska nås krävs det strukturella reformer, som regeringen har för avsikt att främja i samråd med parterna i arbetslivet.

Ingående av ett samhällsfördrag

Regeringen ska senast den 30 juli 2015 för parterna i arbetslivet lägga fram ett förslag till åtgärder (samhällsfördrag) för att sänka enhetsarbetskostnaderna med minst 5 procent samt till omställningsskydd och en utbildningsmodell i anslutning till det. Regeringen väntar sig att parterna i arbetslivet till alla delar binder sig till samhällsfördraget senast den 21 augusti 2015.

Om parterna i arbetslivet godkänner regeringens förslag och åtgärderna är mätbara i mars 2017, avstår regeringen från de villkorliga besparingar och skattehöjningar som den beslutat om. Dessutom bereder sig regeringen på att stödja fördraget med betydande inkomstskattelättnader.

Nettoeffekten av samhällsfördraget och av de löneuppgörelser som nåtts måste stärka balansen i de offentliga finanserna med ett belopp som utgör minst en halv procent i förhållande till den totala produktionen på 2019 års nivå, med beaktande av skattelättnaderna i samband med dem.

Regeringsperiodens spetsprojekt

Konkurrenskraften stärks genom förbättrade förutsättningar för näringsliv och företagande

Näringslivets konkurrenskraft och förutsättningarna för företagsverksamhet ska stärkas i allt beslutsfattande. Industrins kostnader ökar inte under valperioden på initiativ av regeringen. Verksamheten på

marknaden, fri konkurrens och små och medelstora företags möjligheter att delta i upphandlingsprocesserna främjas genom att den centrala lagstiftningen reformeras och genom att branschspecifik reglering som förhindrar konkurrens avvecklas.

- Som en del av avregleringen införs friare öppettider för butiker.
- När det gäller stora industriella projekt införs ett påskyndat förfarande för tillståndprocesserna, och rutinmässiga tillståndsärenden omfattas av anmälningsförfarandet.
- Nätverket Team Finland stärks genom intensifierat samarbete mellan aktörerna och genom att pågående tillväxtprojekt som syftar till att främja investeringar stöds.
- Regeringen har som mål att stärka företagens finansiella ställning och eget kapital. Regeringen främjar en avsevärd ytterligare finansiering för företagsfinansiering, som dock utgår från marknadens behov. Regeringen främjar inrättandet av fonder för överbrygningsfinansiering genom att utnyttja EU:s nya finansieringsinstrument i form av tillväxtfonder. När investeringsperioden för Fonden för tillväxtfonder II löper ut inrättar regeringen i samarbete med arbetspensionsbolagen Fonden för tillväxtfonder III. Staten är beredd att avstå från en del av avkastningen på sina investeringar till förmån för sina medinvestorare. Beståndsdelarna i exportfinansieringen och finansieringsnivån ska fastställas så att de är på minst samma nivå som i de viktigaste konkurrentländerna.

Bidragfällor som utgör hinder för att ta emot arbete undanröjs och den strukturella arbetslösheten minskas

Regeringen reformerar den sociala tryggheten och utkomstskyddet för arbetslösa på ett sätt som sporrar till att snabbt ta emot arbete, förkortar arbetslöshetsperioderna, minskar den strukturella arbetslösheten och sparar offentliga resurser.

- Regeringen bereder före den 15 oktober 2015 i samråd med parterna i arbetslivet en reform av utkomstskyddet för arbetslösa. I reformen ingår skärpt skyldighet att ta emot arbete och skyldighet att delta i aktiveringsåtgärder. På tilläggsdagar inom utkomstskyddet tillämpas aktivering enligt nuvarande lagstiftning. Genom reformerna av utkomstskyddet förbinder sig regeringen till besparingar i utgifterna för utkomstskyddet.
- Regeringen utvecklar en modell för aktiverande social trygghet med målet att samordna lön och social trygghet samt stödja uppsagda arbetstagare på ett bättre sätt genast när de blir arbetslösa. Som hjälp används utvärderingar och rekommendationer som utarbetats av en oberoende expertgrupp.
- Regeringen granskar kritiskt alla sådana stödsystem som bidrar till att arbetslösa personer utblir längre perioder från arbetsmarknaden. Villkoren inom systemet med altemneringsledighet skärps genom att systemet görs till ett orsaksbaserat system och/eller genom att villkoret gällande arbetshistoria ändras. Om regeringens och arbetslivsparternas åtgärder för att öka arbetsinsatsen inte visar sig vara tillräckliga frångås systemet med altemneringsledighet helt.

Lokala avtal främjas och hindren för sysselsättning undanröjs

Regeringen uppmuntrar parterna i arbetslivet att skapa förfaranden för lokala avtal på arbetsplatserna och ser till att förutsättningarna för lokala avtal förbättras genom lagstiftningsprojekt. Regeringen genomför reformer som ökar särskilt små och medelstora företags villighet att anställa arbetskraft för att skapa nya arbetsplatser.

- Målet är att företagen i högre utsträckning än för närvarande lokalt ska kunna avtala om förbättrande av konkurrenskraften och sysselsättningen samt om anställningsvillkoren, bl.a. löner, arbetstider, villkoren för hävning av ett anställningsförhållande, användning av arbetstidsbanker, minskning av sjukfrånvaro samt frågor som påverkar välbefinnandet i arbetet. Regeringen

inleder nödvändiga reformer av arbetstidslagstiftningen och annan arbetslagstiftning. Dessa stöder främjandet av lokala avtal, möjliggör en likvärdig ställning för arbetsgivare i undantags-situationer samt stärker personalens ställning vid beslutsfattandet inom företagen. Regeringen tillsätter en utredare som ska utarbeta ett förslag till utvecklande av lokala avtal före den 15 oktober 2015.

- I linje med främjandet av lokala avtal genomför regeringen reformer som sänker tröskeln för att sysselsätta, ökar företagets tillväxtbenägenhet och förbättrar arbetstagarnas förmåga att anpassa sig till förändringar. Regeringen förlänger prövotiden, möjliggör tidsbegränsade anställningar som är kortare än ett år utan att några särskilda skäl behöver anges, gör återanställningsskyldigheten flexiblare vid uppsägningar och utvecklar omställningsskyddet.
- Konsekvenserna av sjukfrånvaro och sjukdomsrisker för arbetsgivaren minskas genom att i fråga om semesterar som är fem veckor eller längre införa en självrisktid på sex dagar, om en anställd insjuknar under semestern.

Arbetskraftsförvaltningen reformeras så att den stöder sysselsättningen

Regeringen ska före utgången av 2015 bereda ett förslag till lösning och behövliga åtgärder för en övergripande reform av arbetskraftsservicen. Syftet med reformen är att lindra matchningsproblemen på arbetsmarknaden, avveckla åtgärder med passiverande verkan, förenhetliga tolkningspraxisen inom arbetskraftsförvaltningen och betona aktiveringsåtgärder vid riktandet av resurser inom arbetskraftsförvaltningen.

- Arbets- och näringsbyråerna ska fokusera på arbetsförmedling. Dialogen och samarbetet mellan den offentliga arbetsförmedlingen och arbetsgivarföretagen stärks. Reformen aktiverar de arbetssökandes egen roll, men säkerställer även att sanktionerna enligt gällande lagstiftning verkställs effektivt.
- En överföring av ansvaret för arbetskraftsservice inklusive resurser till kommunerna när det gäller de svårast sysselsatta utreds enligt pendlingsregion, i enlighet med Danmarks modell. Resurserna och sysselsättningsansvaret sammanslås, vilket gör det ekonomiskt attraktivt för kommunerna att snabbt anställa arbetskraft.
- Den privata arbetskraftsservicen får en viktigare roll i synnerhet när det gäller servicen för de lättast sysselsatta.
- Inom arbetskraftsförvaltningen införs lednings- och lönesystem som baserar sig på resultat och där bland annat antalet nya fasta anställningar fungerar som måttstock.
- För att säkerställa att aktiveringsinsatserna inom arbetskraftsförvaltningen riktas på ett effektivt sätt ska tillräckliga resurser tryggas för vetenskapliga effektstudier.

Bostadsbyggandet ökar

Regeringen genomför ett omfattande program för att öka bostadsbyggandet. Målet för programmet är att stärka den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen, förnya bostadsbeståndet, svara på bostadsefterfrågan, främja konkurrensen inom byggnadsbranschen, öka valfriheten inom boendet samt svara på de strukturella ändringarna inom bostadsbehovet.

- Regeringens bostadspolitiska riktlinjer genomförs (bilaga 4).

5 KOMPETENS OCH UTBILDNING

Mål och hur de mäts

Mål på tio års sikt:

Finland är ett land där man hela tiden vill lära sig nytt. Finländarnas kompetens- och utbildningsnivå har stigit, vilket stöder förnyelsen av det finländska samhället och jämlika möjligheter. Finland är ett ledande land inom utbildning, kompetens och modernt lärande.

Regeringsperiodens mål:

- Lärandemiljöerna har moderniserats, de möjligheter som digitalisering och ny pedagogik ger utnyttjas inom lärandet.
- Antalet unga som står utanför utbildning och arbetsliv har minskat. Färre har avbrutit sin utbildning.
- Växelverkan mellan utbildning och arbetsliv har ökat.
- Kvaliteten på och effekterna av forskning och innovationer har börjat stiga.
- Utbildningen och forskningen har blivit internationellare och hindren för att exportera utbildning har undanröjts.

Senast i början av hösten ska regeringen införa detaljerade mätkriterier för hur målen har nåtts.

Regeringsperiodens spetsprojekt

Nya lärandemiljöer och digitalt material för grundskolorna

Sätten att lära sig och lärandemiljöerna inom den grundläggande utbildningen ska moderniseras så att de kan svara på kommande utmaningar. Dessutom betonas den framtida kompetensbasen. Målet för projektet är att förbättra inlärningsresultaten och minska skillnaderna i inlärningsresultat. Satsningar ska göras på skoltrivsel, och barnens och de ungas psykiska och fysiska välmående ska förbättras.

- Sätten att lära sig blir fler genom att digitala lärandemiljöer införs.
- Pedagogiken moderniseras. Utvecklingsprogram genomförs inom lärarutbildningen och kompletteringsutbildningen.
- Skolfreden förbättras genom att lärarnas möjligheter att fokusera på sin primära uppgift, dvs. lärandet, säkerställs.
- Eleverna får röra på sig en timme per dag t.ex. genom att projektet Skolan i rörelse görs landsomfattande.
- Språkundervisningen utökas och görs mångsidigare. Ett regionalt försök inleds med studier i ett främmande språk redan i första klass, och det blir möjligt med ett regionalt försök där språkurvalet utvidgas i enlighet med den kläm som riksdagen har antagit.

Yrkesutbildningen på andra stadiet reformeras

Yrkesutbildningens samhälleliga betydelse ska stärkas. Finansieringen av utbildningen samt utbildningsstrukturerna reformeras, dock så att behörigheten för fortsatta studier kvarstår. En regionalt sett heltäckande utbildning tryggas och växelverkan mellan utbildning och arbetsliv intensifieras.

- Överlappningar inom utbildningen åtgärdas. Gränserna mellan ungas och vuxnas yrkesutbildning avlägsnas. Dessutom samlas utbildningsutbudet samt finansieringen och styrningen till en enhetlig helhet som lyder under undervisnings- och kulturministeriet.
- Finansierings- och styrsystemet för yrkesutbildningen omformas till en enhetlig helhet.
- Utbildningsanordnarna sporras till att göra sin verksamhet effektivare.
- Lärandet på arbetsplatserna utökas. Läroavtalsutbildningen reformeras genom att arbetsgivarnas administrativa och ekonomiska börda görs mindre.

En snabbare övergång till arbetslivet

Målet är att de unga snabbare ska komma ut i arbetslivet. Studiegången görs så smidig som möjligt såväl inom som mellan utbildningsstadierna. De studerande stöds att snabbt bli färdiga och komma ut i arbetslivet.

- Förfarandet i fråga om högskolornas urvalsprover ses över.
- En tredje termin införs vid högskolorna.
- Samarbetet mellan utbildningen på andra stadiet och på högre nivå utökas.
- Behörighetsvillkoren inom den offentliga sektorn uppdateras.

Konst och kultur görs tillgängligare

Barnens och de ungas kreativitet ska stärkas. Den grundläggande konstundervisningen liksom även kulturverksamheten ska utökas. De möjligheter till välmående som kultur innebär ska identifieras bättre än hittills. Kulturen ska komma närmare alla finländare genom att konst i allmänna utrymmen och vid myndigheter främjas.

- Den ojämna tillgången till grundläggande konstundervisning och barnkultur inom konstens olika områden åtgärdas i landets olika delar.
- Principen att en procent av budgeten för betydande offentliga projekt ska reserveras för konst utvidgas i samarbete med social- och hälsovården med målet att stödja de effekter som konst har på människors välmående.

Ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv för att kommersialisera innovationer

Resurserna inom vetenskap och forskning ska utnyttjas effektivare. Effekterna av forskningsresultaten ska stärkas och kommersialiseringen av dessa resultat öka. Högskolornas och forskningsinstitutens profilering och arbetsfördelning ska bli klarare, och dessutom ska samarbetet öka. Kunnandet ska samlas i internationellt sett konkurrenskraftiga kluster.

- Högskolorna och forskningsinstituten förutsätts lägga fram förslag till arbetsfördelning och till ett intensivare samarbete mellan fakulteter och forskningsenheter.
- Starka regionala eller sektorsvisa kunskapskluster stöds genom finansiering.
- Målet att utveckla effekterna av forskningsresultaten och kommersialiseringen av dessa resultat beaktas i styrningen av den offentliga finansieringen av forskning, utveckling och innovationer och i incitamenten för forskningsinstitut och högskolor.

Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti

Samarbetet mellan den offentliga, den privata och tredje sektorn för att stödja de unga ska fördjupas. De ungas livskompetens och möjligheter till sysselsättning ska stödjas genom att social- och hälsotjänsterna stärks som en del av ungdomsgarantin. Bästa praxis kommer att samlas in hos kommunerna och fungerande modeller görs nationella.

- Ungdomsgarantin utvecklas till en modell där en enda aktör bär ansvaret för en ung person som behöver stöd.
- Alla som går ut grundskolan garanteras en utbildnings-, arbets- eller rehabiliteringsplats.
- Det uppsökande ungdomsarbetet och jobbsökarverksamheten samt mentalvårdstjänsterna för unga stärks.
- Lönesubventionen för unga och Sanssi-kortet utvecklas i en riktning som i högre grad sporrar till arbete.

6 VÄLFÄRD OCH HÄLSA

Mål och hur de mäts

Mål på tio års sikt:

Finländarna mår bättre och upplever att de klarar sig i olika livsskeden. Var och en upplever sig kunna påverka, göra egna val och ta ansvar. Inom social- och hälsovården betonas förebyggande verksamhet samtidigt som vårdkedjorna fungerar smidigt, personalen mår bra och informationssystemen fungerar. I och med reformen ger de gemensamma medlen upphov till mera hälsa och välfärd.

Regeringsperiodens mål:

- Främjandet av hälsan och det tidiga stödet har genom lagstiftningsändringar och bättre verkställighet etablerats och gjorts förvaltningsövergripande i beslutsfattandet, servicen och arbetslivet. Hälsa- och välfärdsskillnaderna har minskat.
- Individer i olika åldrar uppmuntras till att ta ansvar för det egna hälsotillståndet och den egna livsföringen. Det offentliga servicelöftet har fastställts inom ramen för samhällets ekonomiska bärkraft. Det finns större utrymme för fungerande alternativ som utgår från individens personliga livssituation.
- Barnens och familjernas välfärd och egna resurser har ökat.
- De äldres tillgång till tjänster i det egna hemmet har prioriterats. Det finns bättre förutsättningar för närståendevård.
- Social- och hälsovårdsreformen har förbättrat basservicen och informationssystemen.
- Socialskyddet har omformats så att det är inkluderande och uppmuntrar till att arbeta.
- Färre normer har gjort det lättare att delta i organisationsarbete och frivilligarbete och samhörigheten har ökat.

Senast i början av hösten ska regeringen ha infört detaljerade mätkriterier för hur målen ska uppfyllas.

Regeringsperiodens spetsprojekt

Kundorienterad service

Tidigt stöd, förebyggande arbetssätt och effektiva, kundorienterade servicekedjor över förvaltningsgränserna ska prioriteras. Användningen av erfarenhetsbaserad sakkunskap och den personliga delaktigheten ska öka. Grunden för förändringen är ett partnerskap mellan aktörer i stat och kommun, privata organisationer, församlingarna och arbetslivet. Satsningar görs för att de mänskliga rättigheterna ska tillgodoses ännu bättre. Alla ska ha möjlighet att göra egna val.

- Ett offentligt servicelöfte ska fastställas och kostnaderna för servicen och servicekvaliteten blir transparenta.
- De nationella styrmedlen för ett mera effektivt verkställande av lagstiftningen ska bli fler.
- De elektroniska tjänsterna ska utnyttjas effektivare också inom egenvården och rådgivningen. De möjligheter hälsotekniken erbjuder ska utnyttjas bättre.

- Lagen om offentlig upphandling ska ses över så att den stöder nationalintresset och medborgarnas välfärd.
- Ett försök med målet att utvidga systemet med servicesedlar ska genomföras i samarbete med kommuner och samkommuner. De kommuner och samkommuner som deltar i försöket erbjuder sina invånare att utnyttja servicesedlar för de flesta kommunala tjänster. Behövliga ändringar i fråga om kriterierna för försöket ska tas in i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården.
- Ett försök med basinkomst ska genomföras.
- Som ett led i översynen av systemet för social trygghet granskas hur de icke-inkomstrelaterade överföringarna och det socialskydd som betalas till utlandet ska riktas på bästa sätt.

Hälsa och välfärd ska främjas och ojämlikheten bli mindre

Folkhälsan och individuella motionsvanor, sunda levnadsvanor och matvanor samt ett individuellt ansvarstagande ska främjas.

- Goda rutiner och modeller för hälsa och välfärd ska införas i samarbete med olika organisationer.
- Ett nationellt program för att främja psykisk hälsa och förebygga ensamhet ska inledas.
- Rehabiliteringsprogrammet ska få en fullständig översyn.
- Ensamståendes ställning i samhället ska utredas.
- Missbrukarrehabiliteringen ska bli mer verkningsfull.

Ett program för utveckling av barn- och familjetjänster ska genomföras

Utgångspunkten för programmet är de olika familjeformerna och att barnens intressen ska främjas. Föräldraskapet och lågtröskeltjänster ska stödjas. Servicen ska ges utifrån barnens och familjernas behov och vara tvärssektoriell. Också skolan och förskolverksamhet ska vidareutvecklas för att stödja barnets välbefinnande. Vid en skilsmässa tryggas barnets bästa och dess rätt till både en pappa och en mamma.

- Ledningen av barn- och familjepolitiken och av tjänsterna för barn och familjer ska vara tvärssektoriell. En konsekvensbedömning av de beslut som gäller barn och familjer ska införas. Befolkningens behov ska fortsättningsvis vara utgångspunkten för budgeteringen och uppföljningen av barnens välbefinnande ska vidareutvecklas.
- Dataskyddslagstiftningen ses över för att det multiprofessionella samarbetet ska kunna utökas.
- Budgetmedel anslås för att tillgången till hemservice för barnfamiljer ska kunna tryggas.
- Tjänsterna i samband med skilsmässor ska förbättras. Lagstiftningen om vårdnad om barn och umgängesrätt ska ses över.
- Också barnskyddet ska ses över så att det bättre tillgodoser de berördas behov och ger mindre byråkrati.
- Skyldigheterna att ingripa vid mobbning ska utökas.
- Modellerna för familjevänliga arbetsplatser ska genomföras i praktiken.

Hemvården för äldre utvecklas och närståendevården för alla ålderskategorier förbättras

Genom ökad hemvård säkerställs verkställigheten av äldreomsorgslagen. Olika boendeformer ska utvecklas. Närståendevårdarna ska få stöd för att orka bättre. Samhörigheten och sammanhållningen mellan generationerna ska förbättras.

- Arbetsfördelningen mellan de som arbetar inom äldreomsorgen ska ses över.
- Både kortvarig och långvarig familjevård ska utökas.
- En bedömning av den samlade läkemedelsbehandlingen ska stödjas.
- Servicen för krigsveteranerna ska omformas så att den motsvarar deras behov.
- Det ska anslås resurser för närståendevård.
- Personer i yrkesverksam ålder ska ges bättre möjligheter att vårda närstående.

Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra

Systemet för social trygghet ska förenklas så att det uppmuntrar till och främjar utnyttjandet av partiellt arbetsföras insatser i arbetslivet. Möjligheterna för personer med funktionsnedsättning och partiellt arbetsföra att få arbete på den öppna marknaden ska förbättras. Vid aktiveringen av arbetslösa svårssysselsatta personer med nedsatt arbetsförmåga ska olika inkluderande åtgärder beaktas.

- Informationen till de aktiva inom servicesystemet och på arbetsplatserna om de tjänster, metoder och förmåner som finns ska utökas.
- Möjligheterna för företagare med funktionsnedsättning att bedriva verksamhet ska förbättras.
- Bland annat den verksamhetsmodell som nu använts för att stödja sysselsättning av partiellt arbetsföra och deras fortsatta arbetskarriärer ska utvidgas. Mera arbetsträning ska ges.
- Servicekedjan och servicestyrningen ska vara kundorienterad och arbetsgivaren ska få tillräckligt med stöd.
- Bidragsfällorna i samband med invalidpension och förvärvsinkomster ska undanröjas.

7 BIOEKONOMI OCH REN ENERGI

Mål och hur de mäts

Mål på tio års sikt:

Finland är en föregångare inom bio- och kretsloppsekonomi samt miljöteknik. Genom att ta fram, ta i bruk och exportera hållbara lösningar har vi förbättrat bytesbalansen, ökat självförsörjningsgraden, skapat nya arbetsplatser samt uppnått våra klimatmål och god ekologisk status i Östersjön.

Regeringsperiodens mål:

- Finland uppnår klimatmålen för 2020 redan under valperioden. Fossil importenergi ersätts med ren och förnybar inhemsk energi.
- Nya arbetsplatser har uppstått tack vare fler miljöteknikföretag, hållbar användning av naturresurser, branschövergripande företagsamhet på landsbygden och en effektiv kretsloppsekonomi, utan att man prutat på skyddet av miljön.
- Matproduktionens lönsamhet har förbättrats och handelsbalansen har ökat med 500 miljoner euro.
- Den reformbromsande administrativa bördan är avsevärt lättare.

Senast i början av hösten ska regeringen ha infört detaljerade mätkriterier för hur målen ska uppfyllas.

Regeringsperiodens spetsprojekt

Kolfri, ren och förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt

Användningen av utsläppsfri, förnybar energi ökas på ett hållbart sätt så att dess andel under 2020-talet överstiger 50 procent och självförsörjningsgraden, som omfattar bl.a. torv, överstiger 55 procent. För att detta ska bli möjligt måste utbudet av i synnerhet bioenergi och annan utsläppsfri, förnybar energi utökas. Detta uppnås bäst genom utökad användning av flytande biobränslen och genom större biogasproduktion och utvecklad teknik.

- Det inrättas ett teknikneutralt stöd för förnybar energi som uppfyller EU:s riktlinjer och som minskar i takt med att produktionen blir allt mer ekonomiskt lönsam.
- Det säkerställs att produktionen av biomassa är hållbar och att bördan fördelas på ett rättvist sätt inom EU och vid de internationella klimatförhandlingarna.
- Ett system för kompensation av utsläppshandelns indirekta konsekvenser för elpriserna införs och finansieras med inkomsterna från utsläppshandeln.
- Användningen av kol slopas i energiproduktionen och den inhemska användningen av importerad olja halveras under 2020-talet.
- Andelen förnybara bränslen i trafiken höjs till 40 procent fram till år 2030.
- Industrin och exporten inom branschen stöds genom såväl innovations- som exportfinansiering.
- Den offentliga sektorn uppmuntras till kolneutrala energilösningar.
- Utsläppsfria förnybara alternativ uppmuntras som alternativ till importerad olja inom uppvärmningen.

- Det blir tillåtet att använda hästgödsel inom energiproduktionen.
- Införandet av ny teknik prioriteras inom pilotprojekt i miljötekniksektorn.

Fram för trä och nya skogsprodukter

Virke ska användas på ett mer mångsidigt sätt och volymen utökas med 15 miljoner kubikmeter per år, samtidigt som virkets förädlingsvärde höjs. Skogsbruksenheterna ska bli större med målet att nå ett mer företagsmässigt skogsbruk och god skogsvård.

- Generationsväxlingar gynnas, skogs- och företagsavdragen blir fler och dödsbonas livscykel snabbas upp.
- Den nationella skogsstrategin genomförs.
- Byggbestämmelser som hindrar användning av trä upphävs.
- Lagstiftningen om Forststyrelsen revideras så att den följer EU-kraven, och affärsverkets ledningssystem förenklas.
- Forsknings- och utvecklingsverksamheten påskyndas för att nya produkter ska uppstå.
- Information om skogstillgångar och elektroniska tjänster i anslutning till dem utnyttjas effektivare.
- Offentliga investeringar riktas till basväghållningen, bannätet och terminalerna.

Kretsloppsekonomin slår igenom och vattendragen istandsätts

De allt bättre förutsättningarna för kretsloppsekonomin ska utnyttjas. Satsningarna sätts in där de får störst genomslag. Inhemska och utländska aktörer ska samarbeta för att främja god ekologisk status i Östersjön. Mängden näringsämnen och humus som sköljs ut i vattendragen ska bli mindre, samtidigt som självförsörjningsgraden i fråga om näringsämnen och energi inom jordbruket höjs.

- Tillvaratagandet av näringsämnen inom områden som är känsliga med tanke på Östersjön och andra sjöar och vattendrag utökas med målet att minst 50 procent av gödsel och kommunalt avloppsslam ska omfattas av avancerad behandling före 2025.
- Återvinningsgraden för kommunalt avfall höjs till minst 50 procent.
- Kraven i förordningen om avloppsvatten mildras avsevärt.
- Bestämmelserna om återvinningsbaserade lösningar ska lättas upp.
- Återvinningsbart avfall får inte deponeras från och med år 2025.
- Avfallslagen ändras så att kommunernas ensamrätt enligt lagen ska vara begränsad till avfall från bosättning, dock med beaktande av regionala särdrag.

Den finländska matproduktionen ska bli lönsam och handelsbalansen öka

Lönsamheten inom jordbruket och gårdsbruksenheternas likviditet har förbättrats. Inga skyldigheter som ger upphov till nya kostnader ska införas under regeringsperioden. Användningen och exporten av rena, inhemska livsmedel ska främjas.

- Satsningar som ska ge lönsam tillväxt inom jordbruket kanaliseras via Gårdsbrukets utvecklingsfond.
- Lönsamheten inom jordbruket förbättras genom förskottsutbetalningar av stöd, lån, sänkta produktionskostnader och färre normer.
- Den administrativa bördan lättas upp, stöd villkoren görs rimligare och tillsynen och sanktionerna minskar.

- I samband med halvtidsöversynen av den gemensamma jordbrukspolitiken förenklas stödsystemen genom uppmuntran till aktiv odling och en övergång till riskbaserad kontroll.
- Avbytarsystemet för odlare ses över och görs företagariorienterat.
- Egendomsskyddet förbättras.
- Behovet av ändringar i konkurrenslagstiftningen bedöms, och åtgärder vidtas vid behov inom ramen för EU:s konkurrenslagstiftning.
- Lagstiftningen om producent- och branschorganisationer ses över.
- Marknadsföringen av inhemsk mat på webben utökas och regeringens program för närproducerad och ekologisk mat förlängs.
- Synligheten för ursprungsmärkning förbättras och användningen av finländsk mat i offentlig upphandling utökas.

Naturpolitik som bygger på förtroende och rättvisa

Naturskyddet tryggas på nuvarande nivå och den lokala acceptansen för naturskyddsåtgärder utökas genom öppet samarbete och inkluderande beslutsfattande. Nationell och internationell rekreations- och naturturism främjas. Med hjälp av näringar och kompetens som har samband med vattenbruk (blå bioekonomi) ökar den hållbara tillväxten.

- Skyddet av skogar och myrar fortsätter på frivillig väg.
- En utredning om användningen av skogar och vattenområden för rekreation och turism genomförs med målet att öka effekterna för välbefinnandet och främja relaterad affärsverksamhet.
- Lax- och havsöringsstrategin fullföljs för att trygga laxstammarnas fortbestånd i Östersjön.
- Möjligheterna till jakt och fiske säkras, eftersom de hör till den finländska levnadstraditionen.
- Skyddet av saimenvikaren garanteras genom samarbete med lokalbefolkningen och lokala aktörer.
- En nationalpark grundas 2017 i samband med 100-årsjubileet av Finlands självständighet.
- Det görs en ny bedömning av vilka de utrotningshotade arterna är i samband med uppdateringen av habitat- och fågeldirektiven.
- De utrotningshotade fiskarterna skyddas effektivare och fiskvägsstrategin genomförs.

8 DIGITALISERING, FÖRSÖKSVERKSAMHET OCH AVVECKLING AV NORMER

Mål och hur de mäts

Mål på tio års sikt:

Finland har tagit ett produktivitetssprång inom den offentliga servicen och den privata sektorn genom att utnyttja digitaliseringens möjligheter och avveckla onödig reglering och byråkrati. En snabb och smidig förnyelse av Finland stöds av en ledningskultur som grundar sig på förtroende, växelverkan och utnyttjande av försöksverksamhet.

Regeringsperiodens mål:

Genom en målmedveten styrningsmodell har det utvecklats användarorienterade, produktivitetshöjande och resultatgivande digitala offentliga tjänster som fås från ett och samma ställe. Det offentliga beslutsfattandet har på ett innovativt sätt möjliggjort och skapat en gynnsam miljö för digitala tjänster, för applikationer för industriella internet och för nya affärsmodeller. Medborgarnas vardag, företagsverksamhet, jordbruk, investeringar, byggande, sund konkurrens och frivilligverksamhet har förenklats i betydande grad genom att onödig reglering har avvecklats, den administrativa bördan har gjorts lättare och tillståndsprocesser har gjorts smidigare. Styrning och verkställighet har genomgått en djärv förnyelse genom mera kunskapsbaserat beslutsfattande och mera öppenhet samt utnyttjande av försöksverksamhet och verksamhetssätt som stöder medborgardelaktighet.

Regeringsperiodens spetsprojekt

Digitalisering av offentliga tjänster

Genom förnyelse av verksamhetssätten görs de offentliga tjänsterna användarorienterade och i första hand digitala, för att det för den offentliga ekonomin nödvändiga produktivitetssprånget ska lyckas. Vid utvecklandet prioriteras sådana tjänster där produktivetsvinsten blir störst. Digitalisering är ett genomgripande tema i regeringens strategi.

- Det utarbetas principer för digitaliseringen som ska gälla alla offentliga tjänster.
- Regeringens interna processer digitaliseras och de tidigare processerna avvecklas.
- Den offentliga förvaltningen förbinder sig att endast en gång be om samma information av medborgarna och företagen.
- Medborgarnas rätt att övervaka och besluta om användningen av information som gäller dem själva stärks, samtidigt som en smidig överföring av information mellan myndigheterna säkerställs.
- De medborgare som inte är vana med digitala tjänster eller som inte klarar av att använda dem får hjälp med det.
- Inom statsrådet stärks organiseringen av förändringsledarskapet i samband med digitaliseringen.

Skapande av en tillväxtmiljö för digital affärsverksamhet

Att innovations- och serviceplattformar uppstår främjas i sektorer där den offentliga förvaltningen har en roll för att marknaden ska fungera. Sådana sektorer är t.ex. trafik som service, hälso- och sjukvård, lärande och industriellt internet. Genom lagstiftningsåtgärder främjas ibrukttagandet av ny teknik, digitalisering och nya affärskoncept. Genom öppna data och bättre utnyttjande av datalager skapas förutsättningar för nya affärsverksamhetsidéer.

- Det inrättas ett program för sakernas internet genom vilket de olika ministeriernas åtgärder samordnas.
- Det eftersträvas att 5 procent av all offentlig upphandling ska vara innovationsupphandling.
- Man fortsätter allokeringen av finansiering till forskning, produktutveckling och innovationer för att främja tillväxt av digitala tjänster både inom traditionella branscher och i nya tillväxtföretag.

Smidigare författningar

Styrningen av författningspolitiken görs klarare med målet att regleringen ska bli lättare och användningen av andra styrmedel som alternativ till författningar ska öka. Målet är att avveckla onödig reglering och att den administrativa bördan ska bli lättare. Vid genomförandet av EU-författningar avhåller man sig från att skapa ytterligare nationell reglering. I sitt EU-påverkande betonar Finland att regleringen bör vara mindre, bättre och lättare.

- I anslutning till statsrådet inrättas ett organ för konsekvensbedömning av lagstiftning som ska ha till uppgift att säkerställa kvaliteten på konsekvensbedömningarna av lagstiftningen.
- De författningar som mest försvårar medborgarnas vardag, företagsverksamhet, jordbruket, investeringar, byggande, sund konkurrens och frivilligverksamhet avvecklas.
- Man börjar omedelbart avveckla normer på lägre nivå, föreskrifter och anvisningar som är till förtret för medborgare och företagsverksamhet.
- Tillstånds- och besvärprocesser görs smidigare och ett servicelöfte ges i fråga om dem.
- Antalet besvär mellan myndigheterna minimeras t.ex. genom ett förfarande med förhandsförhandlingar.

Införande av en försökskultur

Genom försöksverksamhet eftersträvas innovativa lösningar, utvecklas bättre tjänster, främjas egen aktivitet och företagsamhet samt stärks det regionala och lokala beslutsfattandet och samarbetet. I försöksverksamheten utnyttjas verksamhetssätt som utgår från medborgarna.

- Det genomförs ett försöksprogram som består av mer omfattande försök som kan väljas separat samt ett flertal mindre försök.
- En systematisk försöksverksamhet införs och en författningsgrund skapas för att underlätta organiseringen av försöken.
- Reaktionsförmågan och framsynen vid lösandet av samhällsliga problem försnabbas och regeringens strategiska mål främjas genom försöksverksamhet.

Bättre styrning och verkställighet

Statsrådets och statsförvaltningens styrningsprocesser samordnas med det strategiska regeringsarbetet. Man stärker kunskapsbaserad styrning och verkställighet som överskrider förvaltningsområdena.

- Till uppföljningen av hur regeringens strategiska mål framskrider kopplas indikatorer som regeringen systematiskt följer, och vid behov vidtar regeringen korrigerande åtgärder utifrån den information som indikatorerna ger.
- Tillsammans med OECD utvecklar regeringen mätare som ska användas i uppföljningen av regeringens mål.
- Ett program för att förbättra ledarskapets kvalitet inom den offentliga sektorn inleds.
- Innovativitet och serviceanda lyfts fram som nya tjänstemannadygder vid sidan av de traditionella.

9 STRUKTURPOLITISKA REFORMER

Regeringen stärker den offentliga ekonomins hållbarhet genom de strukturreformer som beskrivs nedan. Målet med de planerade lösningarna är ekonomiska effekter på minst 4 miljarder euro. Innan lagförslag lämnas och verkställs ska de eftersträvade effekterna på hållbarhetsunderskottet bedömas.

Pensionsreformen

Regeringen kommer i början av höstsessionen 2015 att lämna en proposition till riksdagen med förslag till reform av arbetspensionslagstiftningen och förbinder sig till det avtal som ingicks som en trepartsutredning. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2017.

Social- och hälsovårdsreformen

Syftet med social- och hälsovårdsreformen är att minska hälsoskillnaderna och kontrollera kostnaderna. Reformen genomförs som en fullständig horisontal och vertikal integration av tjänsterna samt genom att tillhandahållarnas bärkraft stärks. Detta har en betydande effekt på hållbarhetsunderskottet inom den offentliga ekonomin. Målet är en smidig helhet av servicekedjor som är viktig för människors välbefinnande och hälsa.

Regeringen bereder organiseringen av social- och hälsovårdstjänsterna utifrån självstyrelseområden som är större än en kommun. Antalet områden är sammanlagt högst 19. Områdena ska svara för tillhandahållandet av social- och hälsovårdstjänster inom sitt område. Regeringen reformerar arbetsfördelningen mellan sjukhusen så att en del av den krävande specialiserade sjukvården koncentreras till specialupp-tagningsområden under styrning av social- och hälsovårdsministeriet. För att demokratin ska tryggas leds social- och hälsovårdsområdena av fullmäktige som utses genom val.

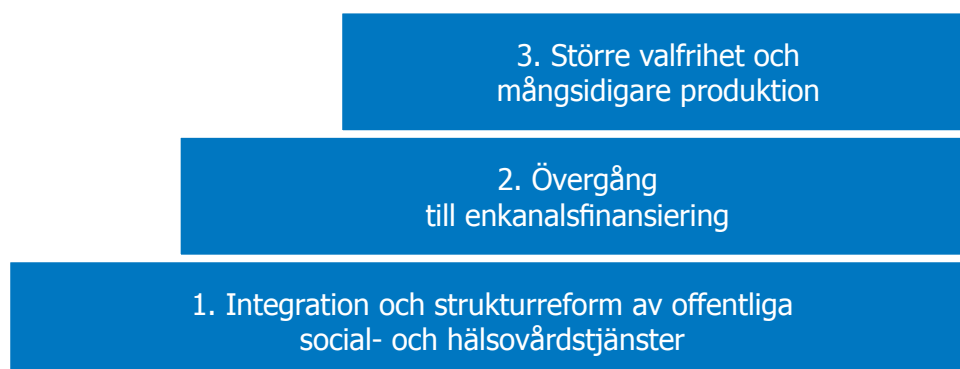
Social- och hälsovårdsområdena tillhandahåller tjänsterna inom sitt område eller kan anlita privata tjänsteproducenter eller tjänsteproducenter från tredje sektorn för tillhandahållandet. Vid konkurrensutsättning betonas konkurrensneutraliteten mellan olika producenter. För bedömningen av tjänsteproduktionens effektivitet och kvalitet införs mätkriterier.

Vid beredningen av social- och hälsovårdsreformen utreds som finansieringsalternativ under den första fasen kommunala och/eller statliga finansieringsmodeller med beaktande av grundlagens villkor. Under den andra fasen övergår man till enkanalsfinansiering med beaktande av företagshälsovårdens ställning.

Detaljerna i valfrihetsmodellen och de lagändringar som krävs för genomförandet av EU:s patientrörlighetsdirektiv utreds. Målet med reformen är att stärka servicen på basnivå och trygga möjligheten att snabbt få vård. Om utredningarna kräver lagändringar, genomförs de före utgången av valperioden.

För detta projekt tillsätts en parlamentarisk uppföljningsgrupp. I reformen av social- och hälsovården införs ett budgetramsystem för effektiv kostnadskontroll.

Så framskrider social- och hälsovårdslösningen



Social- och hälsovårdens informationssystem förenhetligas inom de områden som ansvarar för ordnandet av tjänsterna, och den övergripande arkitekturen utvecklas. Genomförandet av den övergripande arkitekturen övervakas på nationell nivå i syfte att säkerställa samverkan i den nationella servicekanalen.

Regeringen genomför ett genomförandeprogram för rationell läkemedelsbehandling, som syftar till att förbättra den integrerade vården av patienter, förbättra människors funktionsförmåga och skapa förutsättningar för kostnadseffektiv läkemedelsbehandling ur såväl patientens som samhällets synvinkel.

Kommunernas kostnader minskas

Regeringen minskar kommunernas kostnader med 1 miljard euro (bilaga 3) genom att gallra bland de lagstadgade uppgifterna och de skyldigheter som styr fullgörandet av dessa uppgifter med hjälp av åtminstone följande principer:

- Principerna för regleringspolitiken omarbetas under 2015. I stället för reglering och övervakning av de skyldigheter som gäller tjänsteprocesser och tjänsteresurser övergår man till att styra och övervaka resultaten av tjänsteverksamheten (t.ex. klienternas välmående och kundtillfredsställelse).
- Behörighetsvillkoren görs smidigare så att de grundar sig på bl.a. faktisk kompetens och lämplighet.
- De normer som styr verksamhetsformerna görs smidigare bl.a. genom att man ser över lagar, förordningar och olika rekommendationer, slopar kopplingen mellan boende och tjänster, slopar normhindren för en mångsidig användning av lokaler, sammanslår rapporter, planer och program som fastställs i speciallagstiftning som gäller kommunerna till ett program som gäller under en fullmäktigeperiod, minskar tillsyns- och kontrollskyldigheterna, utökar anmälningsförfarandet och ser över transporter som regleras i speciallagstiftningen.
- Det skapas förutsättningar för avsevärt effektivare och smidigare specifika tjänsteprocesser som överskrider de administrativa sektorsgränserna.

Ministeriernas förslag ska vara specifika och motiverade samt innehålla de konkreta åtgärder som behövs för att man ska kunna säkerställa att de uppskattade ekonomiska effekterna kan nås.

Konkreta förslag till åtgärder ska läggas fram särskilt när det gäller att minska skyldigheterna i fråga om bl.a. tillgången till tjänster (tidsfrister, kapacitet), resurserna för tjänsteproduktion (behörighetsvillkor, produktionsgruppernas personalstruktur, gruppstorlek, personalutbildning, lokaler), den interna myndighetsprocessen för tjänsteproduktion (planer, lämnande av information, myndighetssamarbete) och

tjänsternas externa processer (samarbetet med kunder och intressentgrupper, hörande, lämnande av information).

Regeringen utarbetar före budgetmanglingen 2015 ett detaljerat åtgärdsprogram som gäller de uppgifter och skyldigheter som ska slopas samt lägger fram de första konkreta förslagen. Processen och dess mål och tidtabeller är kontinuerliga. Arbetet är tvärsektorielt och måste ledas effektivt.

Beredningen av lagändringar som ökar kommunernas produktivitet görs i samarbete med kommunerna. För att kunna säkerställa att genomförandet av reformerna lyckas erbjuder regeringen utbildning i samarbete med aktörer inom kommunsektorn.

Regeringen inleder ett försök med frikommuner. Syftet är att kommunerna ska få friare händer att i större omfattning utveckla produktion och praxis i fråga om sina tjänster.

Regeringen inför mätkriterier för produktionskostnaderna inom den kommunala sektorn och annan offentlig sektor på riksnivå. Mätkriterierna ska göra kostnaderna och kvaliteten transparenta och jämförbara. Regeringen främjar uppkomsten och användningen av nya tjänsteinnovationer genom en rättsgrund som i vidare utsträckning möjliggör försöksverksamhet. Användningen av tjänsteinitiativ möjliggörs som ett tidsbundet försök.

Regeringen ökar rörligheten och utnyttjandet av all myndighetsinformation genom att främja tjänstekanalkonceptet och se över dataskyddet.

Den kommunala avgiftspolitikens avregleras.

Regeringen påför inte kommunerna några nya uppgifter eller skyldigheter under valperioden 2015–2019. Regeringen förbinder sig till att den lag som garanterar 100-procentiga statsandelar fortsätter att gälla. Om det blir nedskärningar i statsandelarna, minskar regeringen kommunernas uppgifter i samma utsträckning.

Ministerierna har till uppgift att utarbeta detaljerade förslag till slopande av kommunala uppgifter och skyldigheter före utgången av 2015. Vid behov sammanställs de förslag som syftar till att minska kommunernas utgifter bland de författningar som trätt i kraft under de senaste 15 åren.

Reformen av regionförvaltningen

Ett separat beslut som förenklar organiseringen av den offentliga regionförvaltningen (staten, regionerna och kommunerna) ska fattas om samordningen av statens regionförvaltning och landskapsförvaltningen. Den primära lösningen innebär att verksamheten koncentreras till tydliga självstyrelseområden vad beträffar uppgifter och befogenheter.

Framtidens kommun

Kommunernas verksamhet utgår från det lokala. En kommun är en gemenskap av människor.

Den huvudsakliga uppgiften för framtidens kommun är att se till att det finns existensmöjligheter för invånare, företag och sammanslutningar.

Regeringen vill se framtidens kommun inte så mycket som en tillhandahållare av tjänster, utan som en aktör som främjar livskraften, företagsverksamheten och sysselsättningen i området. Regeringen ökar kommunernas beslutanderätt särskilt i frågor som gäller livskraft, och stärker ansvarstagandet, prövningsrätten och beslutsfattandet på det lokala planet.

Kommunerna kan vara olika i fråga om sin förvaltningsstruktur och sina verksamhetssätt. Statens kommunpolitik stöder sig på ett starkt samarbete med kommunerna.

Regeringen ökar kommuninvånarnas och den närmaste omgivningens eget ansvar när det gäller att finna lösningar på utmaningarna i samhället.

Regeringen främjar frivilliga kommunsammanslagningar. Författningar som gäller kommunstrukturlagens kriterier och tidsfrister för utredningsskyldigheten och uppsägningsskyddet vid kommunsammanslagningar upphävs.

Regeringen och kommunerna i huvudstadsregionen ingår ett avtal om hur man ska främja den internationella konkurrenskraften, näringspolitiken, regionutvecklingen, samarbetet vid planeringen av markanvändning, boendet och trafiken samt förhindrandet av segregation i metropolområdet.

Regeringen stöder en förbättrad konkurrenskraft som grundar sig på stadsregionernas, tillväxtkorridorernas och de olika regionernas egna starka sidor, bl.a. genom att utveckla det avtalsbaserade samarbetet med staten.

Reformen av kommunernas statsandelssystem fortsätter som ett led i kommunernas förändrade uppgiftsfält. Regeringen skapar balans mellan kommunernas uppgifter och den finansiering som finns tillgänglig för uppgifterna.

Reformen av centralförvaltningen

Reformen av ämbetsstrukturen inom centralförvaltningen fortsätter omedelbart, och den stöder sig på de utvecklingsprinciper som tillämpats i projektet för att reformera centralförvaltningen (Kehu) och i Virsu-projektet. Principerna gäller

- 1) en tydlig struktur och ledning,
- 2) rikstäckande befogenheter,
- 3) kundaspekten,
- 4) e-tjänster,
- 5) förmågan till förändring och riskhantering,
- 6) den offentliga förvaltningens samarbete inom kundservice.

I reformen läggs särskild vikt vid att förtydliga ledningssystemet och att hantera reformen på ett förvaltningsöverskridande sätt. Regeringen iakttar god personalpolitik vid genomförandet av reformen.

Det fortsatta beredningsarbetet inleds omedelbart. Förslagen till strukturella ändringar och verkställighetsplaner bereds före den 31 december 2015.

10 EU-RIKTLINJER

Europeiska unionens viktigaste uppgift är att trygga freden, säkerheten, välståndet och rättsstaten i vår världsdel. För att stärka Europas relativt sett försvagade ställning måste unionen förmå agera beslutsamt, vara enad och åtnjuta medborgarnas förtroende. Genom gemenskapsmetoden garanteras att unionens agerande är stabilt och jämlikt och att demokratin förverkligas inom EU:s beslutsfattande. Unionen ska iaktta subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna så att besluten fattas så nära medborgarna som möjligt. Europeiska kommissionen ska agera öppet och höra medborgarna.

Medlemskapet i EU är ett politiskt val som knyter Finland till den västerländska värdegemenskapen. Unionen bör reformeras och dess verksamhet förbättras, men regeringen anser inte att det nu är aktuellt att ändra grundfördragen. Finland respekterar de gemensamma reglerna och förväntar sig detsamma av övriga medlemsstater. Finland är en aktiv, pragmatisk och lösningsorienterad medlemsstat. Regeringen kombinerar genom konstruktiv kritik och samarbetsvilja nationella och gemensamma europeiska intressen inom Finlands EU-politik.

Tillväxten

Fokus inom Finlands EU-politik ligger på främjande av ekonomisk tillväxt och sysselsättning. I detta sammanhang är strukturella reformer för att förbättra konkurrenskraften samt forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet väsentliga faktorer. Den fria rörligheten för personer, varor, tjänster och kapital utgör unionens grundsten. Regeringen strävar efter en fördjupad integrering av den inre marknaden framför allt vad gäller tjänster, kapitalmarknader, energi samt digitala tjänster och varor. Finland utnyttjar de möjligheter som investeringsplanen för Europa medför. Främjande av frihandel ger den finländska exportindustrin bättre tillträde till marknaden. Ingåendet av ett avtal om partnerskap för handel och investeringar mellan EU och Förenta staterna är ett viktigt mål. I frihandelsavtalen ska man trygga rättsstatsprincipen och livsmedelsförsörjningen samt medlemsstaternas rätt till ickediskriminerande reglering, bl.a. i syfte att förbättra miljöskyddet och konsumentskyddet.

Europeiska unionen bör koncentrera sig på de mest väsentliga frågorna, och det är inte nödvändigt att fördjupa integrationen inom alla politikområden. Regeringen bedömer all EU-reglering med tanke på dess konsekvenser för den ekonomiska tillväxten, konkurrenskraften och sysselsättningen, och förväntar sig motsvarande praxis också av EU:s institutioner. Finland eftersträvar mindre, men bättre och lättare reglering. Den flexibilitet som står till förfogande för små och medelstora företag ska utnyttjas fullt ut. Regeringen ökar inte den börda som hämmar konkurrenskraften vid det nationella genomförandet av EU-lagstiftning och stärker Finlands förmåga att bedöma de ekonomiska konsekvenserna och de rättsliga aspekterna av EU-lagstiftning.

Unionen bör skapa förutsättningar för att Europa ska bli en föregångare inom ren teknik (cleantech) samt bio- och kretsloppsekonomi. Regleringen ska främja återanvändning och hållbart utnyttjande av råvaror, och olika sektorer får inte utfärda inbördes motstridiga bestämmelser. Regeringen ska säkerställa att möjligheten till ett mångsidigt och hållbart utnyttjande av biomassaresurserna tryggas i EU-lagstiftningen. Användningen av avancerade förnybara drivmedel ska främjas.

Regeringen har förbundit sig att genomföra klimat- och energipaketet för 2030 på ett marknadsorienterat och kostnadseffektivt sätt samt till förhandlingar om ett internationellt klimatavtal. Industrins internatio-

nella konkurrenskraft och bekämpningen av koldioxidläckage är centrala utgångspunkter för klimatpolitiken. Målsättningen för utvecklandet av en energijunion bör vara att trygga tillgången på hållbar energi till rimligt pris för industrin och konsumenterna.

Fokus inom EU:s budgetram bör gradvis förflyttas så att stödet för ekonomisk tillväxt, sysselsättning och kompetens ökar. Det ska vara möjligt att bedriva jordbruk i alla medlemsstater inom unionen, och regeringen fäster särskild vikt vid att framtiden för den finländska livsmedelsproduktionen tryggas. Finlands perifera läge och glesa bebyggelse bör beaktas inom sammanhållningspolitiken. Unionen bör inte ges direkt beskattningsrätt. Vid de följande förhandlingarna om budgetramen ska en strikt budgetdisciplin iakttas, på samma sätt som inom medlemsstaterna. Man bör se till att Finlands nettobidrag är skäligt och rättvist och att det beaktar Finlands ekonomiska situation.

Stabiliteten

Finland har som medlem av Ekonomiska och monetära unionen förbundit sig att främja stabiliteten inom euroområdet. Finlands målsättning är ett regelbaserat och fungerande euroområde där varje medlemsstat själv bär det primära ansvaret för sin egen ekonomiska politik. Likaså svarar varje medlemsstat för sina egna skulder. Regeringen strävar efter att återställa trovärdigheten för regeln om "no bail out". EMU bör inte utvecklas genom en sådan fördjupad ekonomisk samordning som leder till att det kollektiva ansvaret utvidgas. Regeringen förespråkar en stark bankunion som grundar sig på placeransvar samt en vidareutveckling av denna. För att bestämmelserna ska följas bättre bör samordningen av den ekonomiska politiken förenklas och medlemsstaternas rätt att bestämma om den ekonomiska politiken säkerställas.

Regeringen förhåller sig negativ till att öka Finlands åtaganden vid hanteringen av eurokrisen. Ett eurolands finansieringsproblem bör i första hand skötas genom nationella åtgärder för att konsolidera ekonomin och stabilisera de offentliga finanserna. Om detta inte är tillräckligt, är placerarnas ansvar det sekundära instrumentet. Bilateral krediter hör inte till regeringens metoder vid hanteringen av eurokrisen. Om man blir tvungen att använda Europeiska stabilitetsmekanismen igen, bör detta endast ske inom ramen för mekanismens nuvarande kapacitet och kapitalstruktur. Regeringen fattar beslut om åtgärder för stabilisering av euroområdet utifrån Finlands nationella intresse.

Säkerheten

Europeiska unionen bör effektivt främja sina intressen och försvara demokratin, internationell rätt och de mänskliga rättigheterna i sitt grannskap och i världen. Unionen bör bära sitt globala ansvar. Med tanke på unionens internationella inflytande är det avgörande att EU är enigt inom utrikespolitiken.

EU är en viktig säkerhetsgemenskap för Finland. Finland förespråkar en stärkt gemensam säkerhets- och försvarspolitik och en översyn av unionens säkerhetsstrategi. Det bör finnas gemensamma instrument för att bekämpa terrorism, internationell brottslighet och hybridhot. Finland strävar efter att kapacitetssamarbetet liksom även den europeiska försvarsindustrin och försvarsmarknaden ska stärkas. Regeringen arbetar för inrättandet av täckande och bindande försörjningsberedskapsåtgärder på EU-nivå.

Inom EU:s utvidgningspolitik bör kriterierna iakttas strikt. Utvecklandet av grannskapspolitiken och framför allt det östliga partnerskapet är viktigt med tanke på stabiliteten i Europa. Unionen bör agera beslutssamt för att kontrollera de illegala migrationsströmmarna i Medelhavsområdet. Interna omplaceringar av asylsökande inom EU ska grunda sig på frivillighet från medlemsstaternas sida. Utvecklandet av det

arktiska samarbetet bör bli ett av fokusområdena inom EU:s yttre förbindelser. För att främja nordliga projekt behövs insatser av EU. Det intensiva samarbetet inom EU och mellan Östersjöländerna för att rädda Östersjön och stärka den ekonomiska utvecklingen i regionen bör fortsätta.

11 UTRIKES-, FÖRSVARSPOLITIKEN OCH SÄKERHETSPOLITIKEN

Finland stärker sin ställning i ett försämrat säkerhetsläge

Målet för utrikes- och säkerhetspolitiken är att stärka Finlands internationella ställning, trygga vårt lands självständighet och territoriella integritet och förbättra finländarnas säkerhet och välfärd. I en värld av inbördes beroendeförhållanden ska Finland främja internationell stabilitet, fred, demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och jämställdhet.

Regeringen beaktar att säkerhetsläget i Europa och i Östersjöregionen har försämrats, framför allt till följd av krisen i Ukraina. Finland ska bedriva en aktiv utrikespolitik, stärka vårt lands försvarsförmåga och intensifiera det internationella säkerhets- och försvarspolitiska samarbetet.

Norden, Europeiska unionen även i dess egenskap av säkerhetsgemenskap, Natopartnerskapet, OSSE och FN utgör ramarna för Finlands internationella samarbete. Dessutom ska Finland upprätthålla goda bilaterala relationer med andra stater.

Regeringen kommer att främja den säkerhetspolitiska stabiliteten i Norden och i Östersjöregionen samt främja det nordiska samarbetet. Försvarssamarbetet med Sverige ska fördjupas. Estland och de övriga baltiska länderna är viktiga partner för Finland, både i EU och bilateralt.

Finland ska vara aktivt när det gäller att exploatera den arktiska regionen och i fråga om det arktiska samarbetet. I all verksamhet i den arktiska regionen ska villkoren för en hållbar utveckling beaktas.

En förbättring av relationerna och samarbetet mellan Ryssland och EU skulle stärka säkerheten och ekonomin i hela Europa. Detta samarbete bör basera sig på respekt för internationell rätt och internationella utfästelser.

Ryssland är en viktig granne till Finland. Finland ska iaktta Europeiska unionens gemensamma riktlinjer i förhållande till Ryssland, och samtidigt upprätthålla mångsidiga bilaterala relationer med Ryssland.

Regeringen kommer att stärka ett omfattande transatlantiskt samarbete, både bilateralt och genom EU.

Finland ska bevara sitt nationella handlingsutrymme i sina utrikes- och säkerhetspolitiska lösningar.

Finland tillhör ingen militär allians, men bedriver ett praktiskt partnerskap med Nato och bevarar möjligheten att ansöka om medlemskap i Nato.

Regeringen kommer att utarbeta en utrikes- och säkerhetspolitisk redogörelse, och vid beredningen av den ska konsekvenserna för Finland av ett eventuellt Natomedlemskap bedömas. Dessutom ska en försvarsredogörelse utarbetas där de försvarspolitiska riktlinjerna för upprätthållande, utvecklande och användning av försvarsförmågan fastställs.

Finlands försvar baserar sig på allmän värnplikt och på att hela landet ska försvaras. Försvarets trovärdighet ska under alla omständigheter tryggas. Finland ska i vid omfattning upprätthålla nationell teknologisk

kompetens i fråga om centrala militära kapaciteter, samt tillräcklig försörjningsberedskap och försvarsindustri. Regeringen kommer att höja försvarsanslagen i enlighet med det som föreslås i den parlamentariska utredningsgruppens rapport (Försvarets utmaningar på lång sikt, 2014). Regeringen kommer att besluta om ersättande av marinens stridsfartygskapacitet och inleda ersättandet av Hornetplanens kapacitet.

Regeringen kommer att säkerställa tillräckliga repetitionsövningar. Dessutom kommer förutsättningarna för frivillig försvarsutbildning och självständiga åtgärder från reservisternas sida att tryggas.

Regeringen kommer att precisera lagstiftningen om försvarssamarbete och internationell hjälp så att den motsvarar de behov som finns inom det internationella samarbetet.

De ökande riskerna och nya hoten kräver beredskap och förberedelser av ett nytt slag av hela samhället. Regeringen kommer att stärka det övergripande säkerhetstänkandet nationellt, inom EU och inom ramen för det internationella samarbetet. Detta gäller framför allt nya och omfattande hot som påverkansåtgärder av hybridkaraktär, cyberattacker och bekämpning av terrorism. Regeringen kommer att stärka de inre förutsättningarna för den yttre säkerheten. Regeringen föreslår att underrättelse utomlands och datatrafikspaning ska basera sig på lagstiftning. Regeringen kommer också att precisera lagstiftningen i fråga om förvärv av landområden och fastigheter som är viktiga med tanke på den övergripande säkerheten samt i fråga om dubbelt medborgarskap. Vid beredningen av denna lagstiftning ska tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna beaktas.

Finland ska fortsätta att aktivt delta i internationell krishantering. Regeringen betonar en samordning av militär och civil krishantering samt utvecklingssamarbete, humanitärt bistånd och fredsmedling.

Finland ska bära globalt ansvar och stärka sin säkerhet genom att i internationellt samarbete främja hållbar utveckling, fredsbyggande och kvinnors och flickors ställning, bland annat i enlighet med FN:s resolution 1325. Regeringen kommer i allt samarbete att betona mänskliga rättigheter, demokrati och god förvaltning. I sin internationella verksamhet kommer regeringen att lägga särskild vikt vid att bekämpa de stora hoten mot mänskligheten, bl.a. klimatförändringen, fattigdomen och bristen på mat, vatten och energi.

I Finlands utvecklingspolitik kommer regeringen att lägga större vikt vid att stärka utvecklingsländernas egen företagsverksamhet och ländernas egna skattebaser. Regeringen kommer att förbättra utvecklingssamarbetets resultat, effekter och mätbarhet. Målet på längre sikt är att höja biståndet till FN:s mål på 0,7 procent av bruttonationalinkomsten, även om biståndet kommer att bli föremål för sparåtgärder under regeringsperioden.

Regeringen kommer att utveckla de externa ekonomiska relationerna och genom internationellt samarbete främja frihandel och en världsekonomi som baserar sig på regler och öppenhet. Att stärka Världshandelsorganisationens funktion och utveckla frihandeln med EU:s transatlantiska och asiatiska partner hör till de viktigaste målen. När det gäller de externa ekonomiska relationerna betonas exportfrämjande, framför allt små och medelstora företags internationalisering samt ökade investeringar i Finland. Dessa mål främjas bl.a. genom utveckling av Team Finlands tjänster.

Resurserna inom utrikesförvaltningen ska framför allt riktas till de länder vars politiska och ekonomiska betydelse för Finland håller på att öka. Ett eget nätverk av beskickningar är viktigt för Finland.

12 INRIKES OCH RÄTTSLIGA FRÅGOR SAMT RIKTLINJERNA FÖR INVANDRINGSPOLITIKEN

Inre säkerhet

Finland är världens tryggaste land när det gäller boende, företagande och arbete.

Tjänsterna inom inre säkerhet och rättsvård samt myndigheternas handlingsförmåga ska tryggas i hela landet.

I fråga om den inre säkerheten och rättsvården ska servicenivån förbättras med hjälp av digitalisering och ny teknik. Reformerna ska genomföras på ett kundorienterat sätt och med främjande av regional jämlikhet. Icke brådskande tjänster sköts i första hand digitalt, på så sätt ökas möjligheterna att sköta myndighetsärenden oberoende av tid och plats. Det heltäckande nätverket av verksamhetsställen kompletteras även genom att inrättandet av samservicekontor främjas i samarbete med t.ex. kommunerna.

För att man i nödsituationer snabbt ska kunna få hjälp förutsätts det utöver att verksamheten vid nödcentralerna är effektiv även att tyngdpunkten inom säkerhetsverksamheten överförs från fasta verksamhetsställen till rörliga enheter. Grunden för den inre säkerheten består i att polisens operativa handlingsförmåga omfattar hela landet. Det spända säkerhetspolitiska läget i Finlands närområden och nya hotbilder gör att resurserna inom gränsförvaltningen och den inre säkerheten måste ses över och omfördelas så att de motsvarar det förändrade läget.

Regeringen ska före utgången av 2015 klargöra vilka resurser, metoder och lagstiftningsbehov som behövs för att bekämpa IT-relaterad brottslighet. Myndigheternas, läroanstalternas och företagens gemensamma kunskapsutveckling ska effektiviseras. Det ska utarbetas en gemensam lägesbild av säkerheten i fråga om informationsnät och datakommunikation, och ett tillförlitligt och säkert informationsutbyte mellan olika aktörer ska säkerställas.

De nationella räddningsmyndigheterna ser till att den riksomfattande ledningen, planeringen, styrningen, övervakningen och samordningen av räddningsväsendet och beredskapen stärks och förbättras. Räddningsmyndigheternas och de civila myndigheternas ledning och samordning ska förtydligas när det gäller att bekämpa omfattande hot. Det operativa styrningsansvaret vid miljökatastrofer i havsområden överförs till inrikesministeriet. Kostnadseffektiviteten och yrkeskarriärerna inom räddningsväsendet ska utvecklas genom en reform av utbildningssystemet och genom att systemet med avtalsbrandkårer utvecklas.

Regeringen ska före utgången av maj 2016 utarbeta en redogörelse för läget i fråga om den inre säkerheten. I redogörelsen ska de mål och mätkriterier som lämpar sig för uppföljning av den inre säkerheten fastställas, och polisens uppgifter och målen för polisverksamheten ska ses över. I samband med att redogörelsen utarbetas ska även samarbetsförfarandena mellan olika myndigheter och de viktigaste utmaningarna på kort sikt i fråga om den inre säkerheten behandlas med utgångspunkt i den övergripande säkerheten.

Rättsliga frågor

I Finland ska rättssäkerheten tillgodoses på ett effektivt sätt och straffen stå i linje med den allmänna rättsuppfattningen.

Rättsprocesserna påskyndas och domstolarna ges möjlighet att koncentrera sig på sina kärnuppgifter. Domstolarnas behandlingstider görs kortare bl.a. genom att bestämmelserna om domstolarnas sammansättning görs mer flexibla, Högsta förvaltningsdomstolen utvecklas till en domstol med en genuin roll när det gäller förhandsavgöranden och klagorätten begränsas med beaktande av villkoren i grundlagen och fördragen om mänskliga rättigheter. I samband med att domstolsprocesserna görs effektivare höjs rättegångsavgifterna, ostridiga ärenden flyttas bort från domstolarna och förfaranden för tvistlösning utanför domstolsprocesserna utvecklas.

Digitaliseringen av domstolsprocesserna främjas bl.a. genom att åklagarinstansernas och de allmänna domstolarnas verksamhetsstyrning och dokumentförvaltning görs elektronisk samt genom att öka användningen av videolänk vid hörande.

Regeringen förbättrar brottsoffrens ställning i straffprocessen genom att utveckla lagstiftningen. Det ska säkerställas att de straff som utdöms för brott står i rättvis proportion till gärningens klandervärde. Man ser över bestämmelserna om förstagångsbrottslingar samt straffnivån för våldsbrott och grova sexualbrott mot barn, liksom även möjligheterna att effektivisera villkorliga fängelsestraff, t.ex. genom att förvandla dessa till korta ovillkorliga fängelsestraff, avtjänande av samhällstjänst och övervakad frihet på prov. Farlighetsbedömningen av fångar som frigges ska utvidgas och då frigivning av fångar övervägs ska allt större vikt fästas vid fångens farlighet.

Invandringspolitiken

Regeringen ska främja en arbetskraftsinvandring som stärker sysselsättningen och de offentliga finanserna, förbättrar försörjningskvoten samt främjar en internationalisering av ekonomin i Finland. Befolkningen i hela Europa föråldras och alla länder måste hantera det underskott i de offentliga finanserna som följer av detta. Invandrarna stärker Finlands innovationsförmåga och kunnande genom att ta med sig den egna kulturens styrkor i det finländska samhället. Allt fler unga finländare studerar utomlands och vi får så småningom konkurrera även om våra egna unga generationer.

Regeringen uppmuntrar till en öppen diskussion om invandringspolitiken, men rasism tillåts inte. Vi främjar en tolerant nationell diskussionskultur som respekterar människovärdet. En oberoende utredning om invandringens kostnader och effekter ska tas fram, och detta möjliggör en faktabaserad diskussion och en bättre integrationspolitik samt ett bättre beslutsfattande.

Flyktingpolitiken

Antalet kvotflyktingar ska hållas åtminstone på samma nivå som under de senaste åren, på så sätt deltar vi i den internationella ansvarsfördelningen. Staten ska öka sitt samarbete med kommunerna och det ska riktas tillräckliga resurser till detta.

Verksamheten i EU

Vi deltar aktivt i behandlingen av invandringsfrågor på EU-nivå, t.ex. frågor som gäller social trygghet och människohandel. Det finländska systemet för bosättningsbaserad social trygghet ska förtydligas som en del av reformen av systemet för social trygghet.

Invandrare från länder utanför EU och EES

Invandringen ska vara balanserad. Myndighetsprocesserna vid behandlingen av asylansökningar påskyndas, besluten om återsändande fattas utan dröjsmål och missbruk avvärjs. Medverkan i organisationer som FN eller EU klassificerat som terroristorganisationer ska kriminaliseras.

Personer som gjort sig skyldiga till grova brott, återfallsbrottslingar och personer som är farliga för den allmänna ordningen ska avlägsnas ur landet snabbare än hittills.

Inställningen till arbetskraftsinvandring är positiv. När det gäller prövningen av behovet av arbetskraft är huvudregeln att nuvarande praxis fortsätter. Behovsprövningen vad gäller arbetskraft från länder utanför EU lindras när detta är motiverat med tanke på sysselsättningen och de offentliga finanserna, så att sysselsättning av specialskunniga vid enskilda företag påskyndas, den regionala och branschspecifika tillgången på arbetskraft tryggas och de praktiska processerna underlättas. Kollektivavtalen ska respekteras.

Integrationen ska effektiviseras t.ex. så att språkundervisningen ökas genom att utgångsnivån för personerna beaktas bättre än för närvarande, verksamheten med stödpersoner förbättras och genom att barnen deltar i förskolverksamheten. Kriterierna för familjeåterförening preciseras i överensstämmelse med EU:s familjeåterföreningsdirektiv.

Det tas i bruk terminsavgifter för studerande från länder utanför EU och EES, och utexaminerade uppmuntras att stanna kvar i Finland och arbeta t.ex. med stöd av en skatteavdragsrätt. Sysselsättningen av internationella studerande som studerat i Finland främjas och det satsas på kunskaperna i finska.

Verksamheten ska vara förvaltningsövergripande och informationsutbytet mellan myndigheter ska stärkas. Vi uppmuntrar olika samhällsliga aktörer att öka kontakten mellan ursprungsbefolkningen och invandrarna. Den särskilda risken för utslagning bland unga invandrare identifieras och särskild vikt ska fästas vid integreringen av icke utbildade kvinnor som stannat hemma.